

EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE ZUTPHEN
moment van schrift en lied
bezinning en gebed
7 juni 2020

TRINITATIS (Drievuldigheidsdag)
Prijs de heilige Drievuldigheid,
de ondeelbare eenheid,
wij loven Haar,
omdat zij ons barmhartigheid heeft bewezen.
(naar Tobit 12,1-6)

**Deze viering is voorbereid door
Ds Hans Uytenbogaardt, Utrecht**

Ieder kan naar eigen inzicht gebruik maken van de in deze orde aangeboden teksten en gebeden.

Zo mogelijk wordt een vaste plek gevonden voor dit gebedsmoment. Bijvoorbeeld de tafel als verbinding met de altaartafel in de kerk: Christus is de gastheer van dit huis.

Met op tafel een kaars en de bijbel

Aansteken van een kaars met daarbij de

LOFPRIJZING

Gezegend zijt Gij, God,
Schepper van hemel en aarde,
die de morgen ontbood
en het licht hebt geroepen
zegen ons ook met uw licht.

Aansteken van de kaarsen op de altaartafel

STILTE

Wij zijn samengekomen
in de + Naam van de Vader
en de Zoon en de heilige Geest.

OPENINGSLIED: Psalm 8

tekst: Willem Barnard en Jan Wit; melodie: Genève 1542/1551

2.

Wel doet de hemel hoog uw glorie blinken,
 maar in de mond van kind'ren doet Gij klinken
 uw machtig heil, zo maakt G' uw vijand stil
 en doet uw haters buigen voor uw wil

3.

Aanschouw ik 's nachts het kunstwerk van uw handen,
 de maan, de duizend sterren die daar branden,
 wat is de mens, dat Gij aan hem gedenkt,
 het menskind, dat Gij hem aandacht schenkt?

4.

Gij hebt hem bijna goddelijk verheven,
 een kroon van eer en heerlijkheid gegeven,
 Gij doet hem heersen over zee en land,
 ja, al uw werken gaapt Gij in zijn hand.

5.

Al wat er land of water heeft tot woning,
 het moet de mens erkennen als zijn koning;
 vogels en wild en al 't geduldig vee
 en wat er wemelt in de wijde zee.

6.

Heer, onze Heer, hoe heerlijk en verheven
 hebt Gij uw naam op aarde uitgeschreven.
 Heer, onze God, hoe vol van majesteit
 hebt Gij uw naam op aarde uitgebreid.

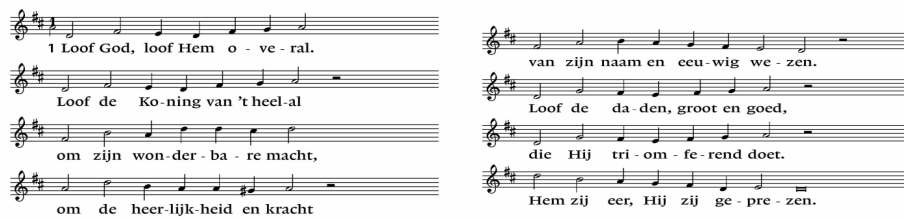
GEBED VAN HET FEEST

Eeuwige God,
 het Woord van de waarheid
 en de Geest die heilig maakt,
 hebt Gij uw wereld in gezonden.
 Zo hebt Gij aan ons bekend gemaakt
 uw grote geheim, Uzelf, o God.
 Laat ons spreken en ons handelen
 gedragen en gedreven worden
 door de lof en de aanbidding
 van U, de drie-enige God,
 gezegend tot in eeuwigheid.
 Amen.

DE HEILIGE SCHRIFT
Tora: Exodus 34,4-10

Graduale: Psalm 150

tekst: Martinus Nijhoff; melodie: Genève 1562

1 Loof God, loof Hem o - ve - ral.
Loof de Ko - ning van 't heel - al
om zijn won - der - ba - re macht,
om de heer - lijk - heid en kracht
van zijn naam en eeu - wig we - zen.
Loof de da - den, groot en goed,
die Hij tri - om - fe - rend doet.
Hem zij eer, Hij zij ge - pre - zen.

2 Hef, bazuin, uw gouden stem,
harp en fluit, verheerlijk Hem!
Citer, cimbél, tamboerijn,
laat uw maat de maatslag zijn
van Gods ongemeten wezen,
opdat zinge al wat leeft,
juiche al wat adem heeft
tot Gods eer. Hij zij geprezen.

Epistel: Efeziërs 2,18-22

Halleluja (270c-1)

(1 voorzang, 2) allen:
Hal-le-lu-ja, hal-le-lu-ja, hal-le-lu-ja.
voorzang: evt. gezongen psalm- of evangelievers:
allen: Halleluja...

De HEER is koning, met hoogheid is hij bekleed.
Uw uitspraken zijn betrouwbaar.
Heiligheid is van uw huis het sieraad,
HEER, tot in lengte van dagen (Psalm 93,1.5)
Halleluja, Halleluja, Halleluja.

Evangelie Matteüs 28,16-20

Acclamatie (270d)

ZONDAGSLIED: Lied 302

tekst: Nikolaus Decius; vertaling: Dirk Christiaan Meyer, Jan Wit

1 God in den hoog' alleen zij eer
en dank voor zijn ge - na - de,
daarom, dat nu en nim - mer - meer
ons de - ren nood en scha - de.

- 2 U, Vader, U aanbidden wij,
wij zingen U ter ere;
onwrikbaar staat uw heerschappij,
voorgoed zult Gij regeren.
Gij hebt onmetelijke macht,
uw wil wordt onverwijld volbracht.
Die Heer is onze koning.
- 3 O Jezus, die de Christus zijt,
des Vaders Eengeboren,
Gij hebt ons van de toorn bevrijd
en redt wie was verloren.
Gij, Lam van God, voor ons geslacht,
verhoor ons roepen uit de nacht,
erbarm u over allen.
- 4 O heil'ge Geest, ons hoogste goed,
ten Trooster ons gegeven,
heb dank dat Gij ons delen doet
in Jezus' dood en leven.
Beveilig ons in alle nood,
blijf ons nabij in angst en dood,
op U steunt ons vertrouwen.

OVERWEGING

Over leven in het spoor van Pinksteren gaat het vandaag. Of beter misschien: in het perspectief van Pinksteren. Dat is althans wat het evangelie ons vandaag suggereert: onderweg met Vader, Zoon en Geest in het perspectief van de vervulling, de doelgerichtheid van deze wereldtijd: 'Maak alle volken tot mijn discipelen door hen te dopen en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb'. Leven met een doel voor ogen. Zo je levensweg te leven is geen toeval maar een opdracht en als je daarvoor kiest dus ook bewuste keuze. Er is een begin, een oorsprong en er is doel, en die twee hebben alles met elkaar te maken. Tussen die twee is een soort van wederkerigheid. Ze reageren op elkaar, hebben iets met elkaar, zoals twee mensen die voor elkaar kiezen dat hebben. Op deze zondag Trinitatis, de eerste zondag na Pinksteren, is dan de vraag: hoe zijn wij als gemeente onderweg tussen die 'wederkerigheden', tussen oorsprong en doel. Zowel wij als de wereldwijde kerk van Christus als geheel, maar net zo goed wij, heel persoonlijk in onze relaties, in onze leef- en werkverbanden.

Die oorsprong wordt ons aangereikt, steeds opnieuw door Tora en Evangelie. En als wij dan vandaag de drievuldige wederkerigheid vieren van de Vader en de Zoon en de Geest die van hen beiden uitgaat om onze Pinksterweg te kunnen vinden, dan wordt ons door de kerk de lezing uit Exodus aangereikt. Mozes die voor de tweede keer op de berg Sinaï de twee stenen tafelen met de tien levenswoorden ontvangt. Een nieuw begin na de dans om het gouden kalf van de eigen economie. Mozes als een trouwe zoon van de HEER van Israël. Op niets anders uit dan zijn plaats in te nemen in het krachtenveld van die ENE, die zichzelf in zijn ontmoeting met Mozes heel nadrukkelijk profileert. Geen vage God, die al dan niet zou bestaan, of zoiets zweverigs waarin iedereen z'n eigen gerief kan vinden. Nee: ik ben de ENE en dat ene betekent: ontfermend, genadig, lankmoedig – zeer geduldig – overvloedig in vriendschap en trouw. Allemaal levenskwaliteiten die hun gezamenlijkheid, hun oorsprong en hun eenheid vinden in dat ene waartoe God God wil zijn: in zijn genadige, geduldige, vriendschappelijke wederkerigheid met zijn mensenkinderen. God vindt zijn eenheid in zijn wederkerigheid. Die 'bewaart' hij, behoedt hij voor duizenden. Eindeloos, zeg maar. Of toch niet? Want, zo staat er, hij laat niets ongestraft: 'bezoekend het onrecht van vaders aan zonen en zoons-zonen tot in de derde en vierde generatie. Hoe zit dat dus met Gods vergevingsgezindheid? Is daar een grens aan? Niet in deze tekst.

Want de schrijver van Exodus legt er de nadruk op dat Gods lankmoedigheid duizenden generaties ver reikt, maar dat hij wegdoen van onrechtvaardigheden uitstelt tot in de derde en vierde generatie. Dat is een korte tijd dus vergeleken met die duizenden die van Ene en onberouwelijke keus voor zijn vriendschap en trouw zullen genieten. Maar er moet tijd zijn voor die onrechtvaardigen om zich ook te voegen in de kring van die duizenden. En daarom besluit de ENE dit onderhoud met zijn zoon Mozes met de toezegging van een verbondstijd: hij laat dat hardnekkige volk niet in de steek. God laat zich als het ware door Mozes bekeren, zoals hij wel vaker door Mozes bij de les gehouden werd. Het verbond als een tijd van genade, een door de oorsprong, de ENE die wij onze God noemen, bepaalde en doelgerichte tijd.

Precies dat doel is aan de orde in het evangelie dat wij hoorden: Jezus, de ware zoon van Israël, verbindt zijn gezag, zijn zeggingskracht net als Mozes met die van zijn Vader. En vanuit die verbondenheid, dat verbond van Vader en Zoon zegt hij zijn leerlingen hoe zij in dat spoor verder zullen gaan. Ook hier die korte tijd: twee maal 'maak voort'. Er is haast bij Niet voor niets speelt dit verhaal in Galilea, een gebied dat door de vrome Joden in Jeruzalem al als min of meer heidens gebied werd gezien. 'Maakt voort tussen nu en de voltooiing van de wereld', zegt Jezus. Maak voort om het discipelschap te verbreiden. Maak voort de wereld te bepalen bij haar oorsprong en haar doel: een hemel op aarde te worden.

Daar is maar een 'korte tijd' voor beschikbaar. Kort is hier een aanduiding dat je niet eindeloos de tijd hebt: het om nu of nooit. Zoals het in deze tijd van de coronapandemie gaat om het nu of nooit, in de zin van alles op alles zetten om die te bestrijden, want anders loopt het gruwelijk uit de hand.

Hoe? Hoe zal die 'korte' tijd een 'hemelse' tijd worden? Door twee bewegingen die in elkaars verlengde liggen:

Door alle volken in te dopen in de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. In te dopen in. Wat dat betekent kan je pas verstaan als je je realiseert dat dopen onderdompelen betekent, de onderdoorgang gaan die ook Jezus is gegaan. De uitdaging niet ontlopen. De onderdoorgang die volbrengt wat in de Naam van die ENE, de naam van de Vader en zijn Zoon dus besloten ligt: ontferming, genade, geduld, overvloedige vriendschap en trouw. En wat dus door de Geest nu ook het deel van leven van de discipelen, de gemeente van Christus wordt. De 'korte tijd' gestalte te geven als een genadetijd, die het doel van deze wereld in beeld brengt, beleefbaar maakt in de levens van beproefde, bedreigde mensen. Dat moet een doorgaande beweging worden. Van Vader op Zoon en verder met hun geestkracht. Allereerst door de leerlingen, de Kerk dus. En daar is haast bij, want de wereld gaat aan geweld van mensen en natuur ten onder en dat is niet de bedoeling. Elke dag dat nog wel zo is, is er een teveel. En daarom dat tweede gebod, naast en in de doop: door hen te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie heb geboden. 'Bewaren', zoals we dat woord kennen uit psalm 121: 'Uw bewaarder zal niet sluimeren noch slapen'. Bewaren is behoeden, zoals de Eerste en Tweede Kamer van de Staten Generaal 'kamerbewaarders' kennen, die zorgen dat alles gesmeerd loopt. Je ziet ze nooit op de voorgrond, maar ze zijn wel onmisbaar. Zoiets is de kerk dus: de kamerbewaarder van God en zijn Zoon.

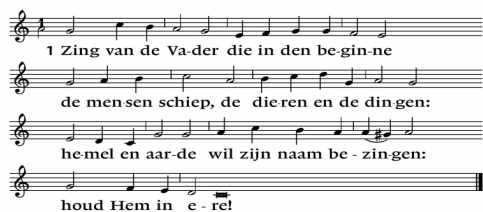
Aan ons is het gegeven om te bewaren al wat Jezus ons geboden heeft, te koesteren, tot leven te brengen in onze eigen wederkerigheid, als gemeente van Jezus en als mensen en hun leefverbanden binnen en buiten die gemeente, kleine 'gemeentekernen'. Ieder van ons op onze eigen plaats met de woorden van de apostel Paulus in zijn brief aan de gemeente in Efeze: 'wij zijn huisgenoten van God, gebouwd op het fundament van de apostelen, met Christus als hoeksteen. In wie wij mee-opgebouwd worden tot behuizing van God, in de Geest'.

Wij – mee opgebouwd. Wij – een behuizing van de Geest. Wij met wat en wie ons in onze levens zijn toevertrouwd om te 'bewaren'. Met als uitdaging: om wie wij zijn en wat onze wederkerigheid bepaalt vruchtbaar te laten worden in dat intense perspectief van Gods genadetijd met onze wereld.

Want dat is toch de uitdaging waar wij voor staan: onze heel verschillende 'wederkerigheden', onze verbindingen, in te voegen in die van de gemeente van Christus en zijn wereld. En om zo doende een leven met God vorm en inhoud te geven.

Die roeping, die opdracht is ten diepste een vrolijke roeping. Want het gaat tenslotte om Gods goede aarde, om zijn beloofde land, om zij wereld waar mensen elkaar niet de maat nemen en de handen afhakken, zijn wereld waar mannen geen vrouwen verkrachten en vermoorden, zijn wereld waar kinderen niet het kind van de rekening zijn. Zijn wereld waar de Vader en zijn Zoon hun geestkracht zien doorbreken in het leven van de kerk en van zovelen die zich aangesproken weten door het goede gerucht dat op Pinksteren Jeruzalem in vuur en vlam zetten: dat de dood het leven nooit kan overwinnen. Nu niet en nooit niet. Dat is toch wat wij zo vurig hopen en niet ophouden te belijden

in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.
AMEN.

- 2 Zing van de Zoon, het licht voor onze ogen,
bron van geluk voor wie Hem wil geloven:
luister naar Hem het woord van alto hoge:
houd Hem in ere!
- 3 Zing van de Geest, de adem van het leven,
duurzame kracht die mensen wordt gegeven.
Waar wij ook gaan, wij hebben niets te vrezen:
houd Hem in ere!

GEBEDEN

Dankzegging en voorbede

Gij ENE en Eeuwige,
Vader van ons Levenslicht,
Christus, onze Heer,
U danken wij,
om uw Geest die de wereld geschapen heeft,
die ons leert onderscheiden
wat licht en duister is,
die ons opnieuw bemoedigt
met tekenen van leven,
beloften van een nieuwe aarde.
Laat dan ook in onze dagen
zijn scheppende kracht
en de vreugde van het evangelie
heel onze beproefde wereld vervullen.
Heer, ontferm U.

Wij bidden U
voor onze wereld die bedreigd wordt
door de coronapandemie en haar gevolgen,
voor wie ziek zijn en voor wie hen zorg bieden,
voor wie nu werkeloos en zonder geld om te leven, de wanhoop nabij zijn
en voor wie in eenzaamheid hunkeren
naar elkaars nabijheid:
wek uw geestkracht
die goede moed geeft
en hoop die doet leven.
Heer, ontferm U.

Wij bidden U
voor wie geroepen zijn met hun wetenschap
in deze benauwde tijd
de aarde en wie daarop wonen te dienen:
wek uw geestkracht
die hun kennis vermeedert
om heilzame geneesmiddelen te vinden.
Heer, ontferm U.

Wij bidden U voor uw kerk in de wereld,
die zich in onze dagen
opnieuw geroepen weet tot solidariteit
die onze begrenzingen overstijgt:

wek uw geestkracht
en doe haar herleven
tot een nieuwe gemeenschap
van beweging en bewogenheid.
Heer, ontferm U.

Wij bidden U
voor onszelf en onze eigen levenskring,
hen met wie wij vreugde beleven
en hen over wie wij zorgen hebben –
en voor onze doden
die wij uit handen hebben moeten geven –

Doe gij ons allen samen,
levenden en doden,
leven in het licht waar Gij woont.
En in de stilte van dit uur
bidden wij U
voor wat ons eigen hart beweegt:

Stil gebed

Onze Vader

Slotgebed van deze zondag
en van ons bidden alle volgende dagen van deze week

Heilige en Enige,
laat uw naam onze kracht en ons behoud zijn
bij alles wat wij doen
en al wat wij ondervinden
aan lijden en pijn, vreugde en hoop.
Sta niet toe dat wij vervreemden van U
en houd de liefde in ons brandend,
waardoor de aarde goed kan worden
in het voetspoor van uw Zoon,
Jezus Christus,
deze dag en tot het einde van onze dagen.
Amen.

Zegen

Over onze harten, over onze huizen,
de zegen van God.
In ons komen in ons gaan,
de vrede van God.
In ons leven, in ons geloven,
de liefde van God.
Aan ons eind en nieuw beginnen,
de barmhartigheid van God
om ons te ontvangen en thuis te brengen.
Amen.